

Sayı : 64272063- 610 -1421
Konu :Yazılı Soru Önergesi (7-42589)

30 -05- 2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 02.05.2014 tarih ve 43452547-120.00-176074 sayılı yazısı.

Giresun Milletvekili Sayın Selahattin KARAAHMETOĞLU'nun tarafıma tevcih ettiği 7/42589 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi'nden alınan yazılı bilgiler doğrultusunda aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EK :
Önerge Cevabı (3 Sayfa)
Önerge Cevabı Ekleri (2 Sayfa)

Soru 1:

2003- 2014 yılları itibarıyla ve yıllara göre ülkemizdeki kayıp kaçak elektrik oranları ne şekilde gerçekleşmiştir? Bu oranların bölgeler ve illerimiz itibarıyla dağılımı ne şekildedir?

Cevap 1:

Kayıp-kaçak oranları Ek 1'de verilmiştir.

Sorular 2, 3, 4, 5:

- Ülkemizde konut, iş yeri ve diğer abonelikler ayrı ayrı değerlendirildiğinde kaç elektrik abonesi bulunmaktadır? 2003-2014 tarihleri itibarıyla yıllara göre kaç abonenin kayıp kaçak taraması, kontrolü yapılmıştır?
- Kayıp ve kaçak elektrik taraması, tespiti, dağıtım bölgelerine göre ve yıllar itibarıyla kaç personelle ne şekilde yürütülmüştür?
- Yıllar itibarıyla hangi dağıtım bölgesinde kaç abonenin kaçak enerji tükettiği tespit edilmiştir? Kaçak enerji kullandığı tespit edilen kaç abone hakkında işlem yapılmıştır?
- Kaçak enerji kullandığı tespit edilen bu kişiler hakkında hangi idari ve adli müeyyideler uygulanmıştır?

Cevaplar 2, 3, 4, 5:

2003 ile 2013 yılları arasında 51.774.832 adet kayıp-kaçak taraması ve kontrolü yapılmıştır. Dağıtım Şirketlerince yürütülmüş olan çalışmalara Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi (TEDAŞ) tarafından da destek verilmiştir.

Söz konusu yıllar arasında TEDAŞ'a Bağlı Dağıtım Bölgelerinde 2.036.905 kere elektrik abonesinin kaçak elektrik tükettiği belirlenmiş ve 670.558 abone savcılığa bildirilmiştir (Ek 2). Kaçak elektrik kullandığı tespit edilen kişiler hakkında Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunulmuştur.

Sorular 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15:

Diyarbakır'daki elektrik sarfiyatının İstanbul'dan yüksek olduğu doğru mudur? Diyarbakır'ın on kat fazlası nüfusa sahip İstanbul ilinden fazla elektrik sarf etmesi uygulanmakta olan sistemin başarısızlığın ispatı değil midir?

- Kaçak elektrik tüketimi ile ülkemizin her yıl 5 milyar Türk Lirası kaybı söz konusu mudur? Elektrik dağıtım hizmetinin özelleştirilmesi sonrası, yıllar itibarıyla ülkemizde kaçak elektrik tüketim bedeli kaç Türk Lirası olarak tespit edilmiştir?
- Kayıp kaçak elektrik kullanımını düşürmek devletin görevi değil midir? Dağıtım hizmeti veren şirketler kayıp kaçak elektrik tüketiminin yüzde kaçını ödemektedir? Faturasını ödeyen yurttaşımız kayıp kaçak elektrik tüketim bedelinin yüzde kaçını ödemektedir?
- Diyarbakır'da tüketilen kaçak elektrik bedelini yine Diyarbakır'da, Giresun'da faturasını ödeyen yurttaşımız ödedikçe kaçak tüketim mücadelesi başarılı olabilir mi?
- Kaçak kullanım özellikle bazı bölge ve illerde özendiriliyor mu? Başkasının kullandığı kaçak elektriğin bedelini başka bir ildeki faturasını ödeyen yurttaştan karşılamak kaçak elektriği bu bölge ve illerde özendirmek değil midir?
- Kaçak elektrik oranının yüksek olduğu bölgelerde daire fiyatlarının daha yüksek olduğu iddiaları doğru mudur? Bazı bölgelerde aynı semtte aynı özelliklere sahip 2 daireden "tasarruflu olan" yani kaçak elektrik kullanan diğerinden yüzde 25 daha pahalı olduğu doğru mudur?
- Elektrik dağıtımında 5 yılı kapsayan uygulama döneminin her bir yılı için, dağıtım şirketi bazında hedef kayıp-kaçak oranları belirlenmiştir. Bu oranlar yıllara göre, ve dağıtım şirketleri ayrı ayrı değerlendirildiğinde nedir? Bu hedefleri yıllar itibarıyla tutturamayan şirketler hangileridir? Bu şirketler hangi bölgelere ve hangi illere dağıtım hizmeti vermektedir? Kayıp Kaçak hedefini

tutturamayan şirketler hangileridir? Hangi bölgelere ve illere dağıtım hizmeti vermektedirler? Dağıtım hizmeti veren şirketlerin yıllık kar zarar bilançoları ne şekildedir?

- Dağıtım hizmetinin özelleştirilme aşamasında hizmeti vermeye talip olan şirkete kayıp ve kaçak elektrik mücadele yürütmeye zorlayacak koşullarda sözleşme yapılmaması nasıl olsa bedelin 76 milyon yurttış ödeyecek mantığı değil de nedir?

- Bu uygulamanın Anayasa'nın 5. Maddesinin sosyal devlet, 172.Maddesinin tüketicinin korunması hükümlerine aykırı olduğunu düşünüyor musunuz? Bu sebeple tüketicilerin lehine verilen mahkeme kararları da dikkate alınarak düzenleme yapmayı düşünüyor musunuz?

- Bakanlığınızın kayıp kaçak oranını 2015 Yılı itibariyle de % 9 seviyesine düşürme hedefi nasıl gerçekleştirilecektir?

Cevaplar 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16:

Kayıp-kaçak miktarı, dağıtım sistemine giren enerji ile dağıtım sisteminde tüketicilere tahakkuk ettirilen enerji miktarı arasındaki farkı göstermektedir. Dağıtım sistemine giren enerji ile tahakkuk ettirilen enerji arasında oluşan bu fark elektriğin dağıtımını için gerekli olan hat, trafo ile sayaçlarda meydana gelen teknik kayıp miktarı ve yasal olmayan bir şekilde elektriğin kaçak kullanılması sonucunda oluşan miktarın toplamından oluşmaktadır.

2006-2010 döneminde olduğu gibi 2011-2015 döneminde de her bir bölge için hedef kayıp-kaçak oranları belirlenmiştir. Böylece, tüketicilerin daha düşük kayıp-kaçak bedeline maruz kalmaları sağlanırken bu hizmeti yerine getiren dağıtım şirketlerine de riskler yüklenmiştir. Bu kapsamda, verilen hedefler şirketlerin performansları da dikkate alınarak belirlenmiş olup performans düzeyi yüksek olan şirketlerin ödüllendirilmesini, performans düzeyi düşük olan şirketlerin ise cezalandırılmasını temin edecek bir mekanizma dâhilinde hedef kayıp-kaçak oranları belirlenmiştir. Nitekim düşük performanstan dolayı gerçekleşen yüksek kayıp-kaçak düzeyinin yol açtığı ek maliyeti 2006-2010 döneminde olduğu gibi 2011-2015 döneminde de dağıtım şirketleri üstlenecektir. Bu ek maliyetler hiçbir şekilde tüketicilere yansıtılmamaktadır. Kaçakların sıfırlanmasına ve teknik kayıpların makul seviyeye indirilmesine ilişkin gerekli çalışmalar ve düzenlemeler yapılmaktadır.

Kayıp kaçak oranlarının azaltılması konusu öncelikli hedeflerimizin başında gelmekte olup bu alandaki yoğun çalışmalarımız ve alınan tedbirler neticesinde ülke genelinde kayıp kaçak oranları 10 yıl önceki % 23-25 düzeylerinden % 14-15 düzeylerine kadar düşürülmüştür. Bu yöndeki çalışmalarımız titizlikle sürdürülmektedir.

Kaçak ve kayıt dışı elektrik kullanımının önlenmesi amacıyla Elektrik Dağıtım Şirketleri tarafından elektrik abonelerinin ölçü sistemleri kaçak kullanımı engelleyecek şekilde kontrol edilmekte ve kaçak kontrol takibi için kayıp kaçak tarama çalışmaları periyodik olarak devam etmektedir. Elektriğin kesintisiz ve kaliteli olarak sunulabilmesi amacıyla kaçak elektrik kullanımı ile mücadeleye devam edilmekte ve halkın bilinçlendirilmesi ile birlikte çalışmalar sürdürülmektedir.

Soru 12:

Faturalardaki kayıp kaçak bedelini vatandaşlarımızın görememesi Bakanlığınızın hizmet anlayışına hangi katkıyı sağlamıştır? Ülkemizdeki kaçak elektrik oranlarının bilinmemesi, açıklanmaması gibi dâhiyane fikirleri de hayata geçirmemeyi düşünüyor musunuz?

Cevap 12:

Tüketici Hizmetleri Yönetmeliğinin 7. Maddesinde;

“(1) Perakende satış sözleşmesi, görevli tedarik şirketlerinin görüşleri alınmak suretiyle bu Bölüm hükümleri uyarınca standart sözleşme olarak Kurul tarafından belirlenir ve Kurul onayı alınmaksızın bu sözleşmede değişiklik yapılamaz. Standart sözleşme, görevli tedarik şirketleri ile Kurumun internet sitesinde yayımlanır. Perakende satış sözleşmesinde aşağıdaki hususlara yer verilir;

- a) Tüketicinin adı soyadı, unvanı, adresi, T.C. kimlik veya vergi kimlik numarası,
- b) Abone numarası,
- c)Bağlantı anlaşmasında yer alan anlaşma gücü,
- ç) Abone grubu,
- d) Tarife sınıfı,
- e) Sayaç ve ölçüm sistemi bilgileri,
- f) Sözleşmenin tarihi,
- g) Ödemeye ilişkin bilgiler,
- h) Güvence bedeline ilişkin bilgiler,
- ı) Tarafların hak ve yükümlülükleri,
- i)Bağlantı anlaşmasında yer alan tesisat numarası,
- j)Sözleşmenin süresi,
- k) Sözleşmenin feshine ilişkin hükümler,
- l) Perakende satış sözleşmesinde yer verilen ve tüketicinin beyanına dayanan bilgiler ile ilgili olarak, gerçeğe aykırı beyanda bulunulduğunun tespit edilmesi halinde, sözleşmenin iptal edileceği hususu,
- m) Bulunması ve ilgili kişi tarafından uygun görülmesi halinde, ilgili gerçek veya tüzel kişinin telefon numarası ile e-posta adresi.

(2) Perakende satış sözleşmeleri kapsamında, 11/8/2002 tarihli ve 24843 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Elektrik Piyasası Tarifeler Yönetmeliği çerçevesinde Kurum tarafından yapılan gelir ve/veya fiyat düzenlemesine aykırı olmamak kaydıyla, piyasada rekabeti geliştirecek ve uygulama açısından tüketicilere kolaylık sağlayacak hususlar yer alabilir.” hükmü yer almaktadır.

Soru 17:

Faturasını ödeyen yurttaştan zaten İletim ve dağıtım bedeli, sayaç okuma bedeli alınmıyor mu? Kaçak elektrikle mücadeleyi vatandaşlarımızın kendi imkânları ile yürütmesi mi gerekmektedir?

Cevap 17:

Elektrik Piyasası Kanunu ve ikincil mevzuatı kapsamında elektrik piyasası faaliyetlerine ilişkin ülke genelinde uygulanacak ulusal tarifeler, içinde bulunulan uygulama döneminin ilgili yıllarına ilişkin parametreler dikkate alınarak Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından belirlenmektedir. Bu doğrultuda EPDK tarafından onaylanan ve dağıtım şirketlerince uygulanan ulusal kayıp/kaçak bedelleri ilgili mevzuat kapsamında dağıtım faaliyetine ilişkin onaylı hedef kayıp/kaçak oranları çerçevesinde belirlenmekte olup, kayıp/kaçak bedelinin hesaplanmasına ilişkin düzenlemeler Dağıtım Sistemi Gelirinin Düzenlenmesi Hakkında Tebliğin Ek-2 maddesinde yer almaktadır.

Ayrıca, 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 17. maddesinin dördüncü fıkrasında "Kurul onaylı tarifelerin hüküm ve şartları, bu tarifelere tabi olan tüm gerçek ve tüzel kişileri bağlar..." hükmü yer almakta olup, elektrik dağıtım şirketleri/görevli tedarik şirketleri ilgili mevzuat kapsamında EPDK Kurul Kararları ile onaylanarak yürürlüğe giren tarifeleri uygulamakla yükümlüdür.

ŞİRKET	DAĞITIM SİSTEMİ KAYIP-KAÇAK GERÇEKLEŞME ORANLARI						
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
AKDENİZ	9,72%	9,40%	9,29%	8,30%	8,47%	9,78%	11,32%
AKEDAŞ	7,95%	7,84%	8,44%	8,17%	8,33%	7,22%	6,70%
ARAS	29,32%	27,16%	27,67%	25,47%	34,02%	33,79%	27,58%
AYDEM	7,36%	11,92%	10,28%	8,69%	8,41%	8,00%	7,61%
AYEDAŞ	9,14%	8,71%	7,47%	6,92%	6,91%	6,88%	7,59%
BAŞKENT	8,63%	8,48%	8,88%	8,55%	9,17%	8,67%	7,90%
BOĞAZIÇI	12,15%	10,84%	9,56%	9,75%	10,76%	10,24%	9,89%
ÇAMLİBEL	8,76%	9,21%	8,10%	7,31%	9,20%	8,32%	7,58%
ÇORUH	11,98%	10,63%	11,44%	11,57%	11,24%	10,19%	9,42%
DİCLE	64,81%	64,54%	73,39%	65,48%	76,55%	71,74%	75,03%
FIRAT	10,99%	10,44%	13,61%	12,24%	11,11%	10,85%	9,49%
GEDİZ	10,23%	7,48%	8,89%	8,84%	8,83%	7,81%	9,73%
KAYSERİ	11,14%	10,27%	10,70%	8,74%	7,12%	6,89%	6,85%
MERAM	8,27%	8,80%	9,01%	9,64%	8,93%	8,98%	7,14%
OSMANGAZİ	6,26%	5,64%	6,78%	9,11%	7,14%	7,15%	7,86%
SEDAŞ	6,53%	7,55%	8,04%	6,41%	7,00%	7,14%	6,64%
TOROSLAR	10,61%	9,85%	9,84%	8,92%	13,77%	13,22%	15,24%
TRAKYA	7,61%	7,18%	7,11%	6,80%	8,26%	6,46%	6,14%
ULUDAĞ	8,59%	7,52%	7,30%	7,38%	8,92%	7,32%	7,03%
VANGÖLÜ	56,19%	55,91%	55,56%	57,15%	59,05%	59,07%	65,84%
YEŞİLIRMAK	9,09%	9,24%	10,86%	12,89%	7,80%	7,26%	10,46%

KAÇAK TARAMA VE TAHAKKUK İÇMALI

	Kaçak Tarama Adedi	Tahakkuka Bağlanan Kaçak Adedi	Savcılığa Verilen Kaçak Adedi
2003 Yılı TOPLAM	6.700.215	341.019	45.855
2004 Yılı TOPLAM	5.721.068	319.952	68.977
2005 Yılı TOPLAM	4.890.610	232.226	80.849
2006 Yılı TOPLAM	5.102.579	179.295	55.392
2007 Yılı TOPLAM	5.373.412	189.367	74.442
2008 Yılı TOPLAM	4.873.939	196.629	89.052
2009 Yılı TOPLAM	4.200.887	140.549	67.193
2010 Yılı TOPLAM	3.043.570	120.626	54.810
2011 Yılı TOPLAM	3.779.245	104.598	54.463
2012 Yılı TOPLAM	3.971.244	115.437	43.412
2013 Yılı TOPLAM*	4.118.063	97.206	36.113